

O pečet' Josefa Pekaře

III. část

Poznáte pamětní desku na snímku?

Kde se deska nachází, jakou osobnost připomíná? Uveď její jméno v podobě, jak je napsáno na pamětní desce, i v podobě, která je běžně užívána ve slovníkových příručkách.

Vysvětli rozdíl mezi touto dvojí podobou jména.

Tato osobnost strávila podstatnou část života v Mladé Boleslavi. V jakých letech zde žila a jakou profesi zde vykonávala?

S touto osobností je spojena jedna velká kontroverze: na jedno dílo této osoby reagoval velmi odmítavě jiný, dodnes všeobecně známý člověk. Uveď název díla a jeho základní myšlenku, jméno oponenta a základní argumentaci pro jeho odmítavé stanovisko.

Rovněž na tohoto oponenta najdeme v Mladé Boleslavi připomínky. Jeho jméno figuruje v názvu rovnou dvou lokalit. Jeden z těchto názvů je dodnes užíván, druhý je již historický. O jaké názvy jde? V případě již neužívaného názvu lokalitu blíže specifikuj.

Název druhé z lokalit připomíná i pomník. V jakém roce a na popud jaké instituce byl zřízen a v jakém roce obnoven? Uveď rovněž jméno sochaře, jenž se na obnově podílel.

Odpovědi posílejte do neděle 19. května 2024 na e-mail futtera@pekargmb.cz.

Řešení II. části

Poznáte pomník na snímku?

Kde se pomník nachází a jakou historickou událost připomíná?

Pomník se nachází v lokalitě přírodní památky Radouč (u dětského hřiště blíže k Debři), připomíná vojenskou srážku z roku 1759 (z období sedmileté války). V literatuře je možné dohledat výklad, že se jednalo o srážku ruských a pruských oddílů, anebo do sebe omylem začaly pálit rakouské jednotky. (3 b.)

Kdo a kdy pomník nechal zřídit a jakou měl původně podobu? Kdy a na čí iniciativu došlo ke zřízení nového pomníku, zachyceného na fotce? Kdo byl jeho autorem a v čem se současná podoba místa od tohoto snímku liší?

Pomník v podobě kamenného kříže byl zřízen roku 1793 z iniciativy majitelky kosmonoského panství, hraběnky Johanny z Mirbachu. Zchátralý kříž byl na návrh debřského okrašlovacího spolku nahrazen roku 1883 pomníkem dle návrhu Hugo Mauermanna. Z něj se nedochovaly bronzový meč a přilba. (7 b.)

Historická událost dala místu na přechodnou dobu i (německý) název. Jak zněl? Z této doby pochází na tomto území i jedna umělá terénní úprava. Oč se jedná? Ovšem, pozor, neplet'te si ji s podstatně mladší úpravou terénu, která ale byla vyvolána podobnými potřebami. V jaké době a proč došlo k této druhé úpravě terénu na lokalitě?

Poněvadž padlí z bitky byli na místě pohřbeni, říkalo se Radouči „Totenwald“ (též „Todtenwald“), tedy „Les mrtvých“. Z období sedmileté války pocházejí zákopy západně od modře značené turistické stezky (směrem ke srážce nad Jizerou). V šedesátých letech, kdy Radouč jako cvičiště využívala československá armáda, byla v jihovýchodní části lokality navržena umělá pozorovatelná. (5 b.)

Lokalita se již na konci 19. století stala cílem odborných exkurzí studentů mladoboleslavského gymnázia, nikoliv však dějepisných. Vyučující jakého předmětu sem své žáky vodili? Čím byla tato lokalita zajímavá a kdy kvůli tomu získala zvláštní ochranu? V čem naopak spočívá hlavní atraktivita tohoto místa v současnosti a proč z tohoto důvodu nebylo příliš lákavé v dřívějších dobách?

Radouč se stala cílem biologických vycházek. Lokalita je známá pro svoji výskyt travinobylinných a skalních teplomilných společenstev, z nichž nejvýznamnější je devaterka poléhavá. Zvláštní ochranu proto lokalita získala již roku 1922 (ochrana se omezovala na skalnatý svah nad Jizerou). V současnosti je Radouč proslulá výskytem sysla obecného. Ten se nemohl stát předmětem zájmu veřejnosti v minulosti jednoduše proto, že se nejednalo o nijak vzácného živočicha, naopak byl vnímán jako škůdce. (5 b.)